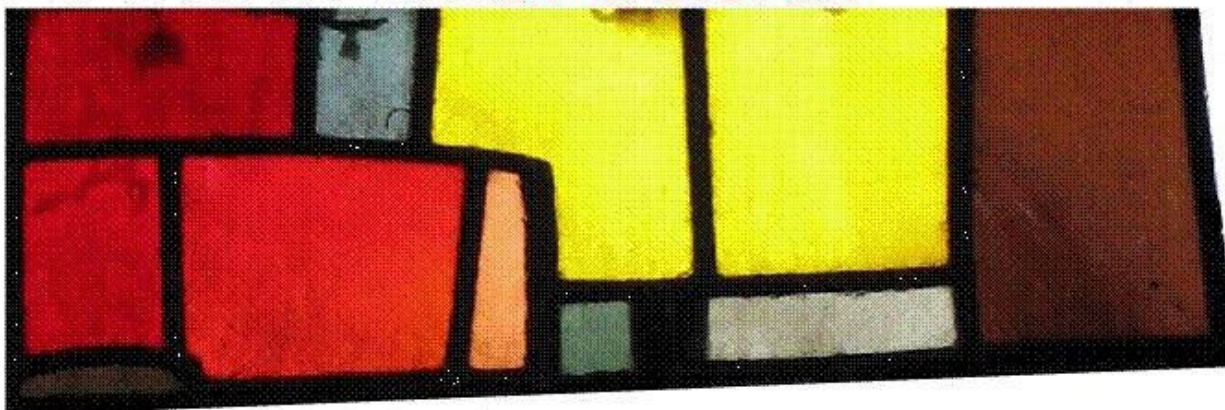

Beleidsplan 2019-2022

Eredienst *Creatief*

Versienummer	Datum	Status
Versie 0.1	03-06-19	Concept

1. Wat hebben we beleefd?

Eredienst Creatief bestaat ongeveer 10 jaar. Het is begonnen als een kring van mensen met hart voor liturgie en muziek en verlangen naar verandering. Die kring is een vrijplaats gebleken waarin veel moois geboren is. Zo moet u de naam en het logo van *Eredienst Creatief* ook zien: als iets moois dat in een creatief proces geboren is. Sinds 2014 is *Eredienst Creatief* ook meer formeel georganiseerd, als een stichting met een Anbi-keurmerk.

Schatplichtig aan *Calvin College (Grand Rapids)* hebben we in Nederland drie symposia georganiseerd over narratieve liturgie, een aantal meer praktische studiedagen gehouden en hebben wij meegewerkt aan het boekje K.W. De Jong (ed.), *Verbindend Vieren. Spelen met vormen en stijlen in de Eredienst*, Zoetermeer 2013. Ook hebben wij in plaatselijke gemeenten diverse workshops verzorgd.

Onze conferenties kenmerkten zich door speelse liturgieën, creatieve workshops om plaatselijke gemeenten de tools te geven liturgisch te ondernemen en een vrijplaats waar geëxperimenteerd wordt. Proberen is fijn en fouten zijn leerzaam. Daarbij stond ons steeds voor ogen dat niet onze eigen smaak leidend mag zijn, noch onze conventies, maar dat liturgie en muziek een doorgaande verhaallijn moet hebben, die enerzijds correspondeert met Gods verhaal door de geschiedenis en anderzijds met het plot dat in de dienst verhaald moet worden. Daarna ontstaat er veel meer speelruimte dan je zou vermoeden.

2. Wat zien wij nu?

We zien dat er op veel plaatsen wordt gespeeld met liturgie. Vaak gebeurt dat op de manier van "bricolage". Liturgische vernieuwing aan het begin van de 20^e eeuw lijkt "anything goes" te zijn: contemporaine muziek, elementen uit de klassieke cultuur, seculiere liederen en teksten. Je krijgt dan een liturgie die een lappendeken wordt van smaken en stijlen. Bricolage staat een doorgaande verhaallijn in de dienst en een spanningsboog in de orde van de dienst in de weg. De eerlijkheid gebiedt ook te zeggen dat er nog steeds kerken zijn waar hetzij de vaste orde van dienst, of – in evangelische kringen – de zangleider bepaalt wat er gevierd wordt. Wij ervaren die lappendeken als een probleem. Liturgie mag wat ons betreft niet een dan-weer-dit-dan-weer-dat-agenda worden, omdat de spanningsboog ontbreekt. Ook is er – helaas – nog steeds veel saaie liturgie. Dat is voor ons meteen de *raison d'être* van *Eredienst Creatief*

3. Waar staan wij voor?

Onze ijkpunten zijn:

- In de eredienst staat de *ontmoeting* met God en met elkaar centraal.
- De *bijbel* speelt als Woord van God hierbij een belangrijke rol, inhoudelijk én literair.
- De focus richt zich op *creativiteit*: er wordt gestreefd naar een (meer) creatieve omgang met liturgie in het algemeen en kerkmuziek in het bijzonder.
- We integreren verschillende visies op liturgie en verschillende liedculturen als de verhaallijn in de dienst daarom vraagt.

- We integreren meerdere stijlen om recht te doen aan pluriformiteit, afwisseling en kernkwaliteiten van meerdere christelijke tradities.

Eredienst Creatief staat voor **vernieuwing van liturgie**

- vernieuwing van liturgie beschouwen we als gave van de Geest van God, die een ontmoeting teweegbrengt tussen God en zijn gemeente, door zijn Woord.
- vernieuwing van liturgie ontstaat uit en leidt tot volle, bewuste en actieve participatie van alle deelnemers aan de eredienst - en tot de dienst aan de samenleving.

Eredienst Creatief laat zich inspireren door het *Calvin Institute of Christian Worship*, Grand Rapids, Michigan, een instituut dat de internationale veelkleurigheid van de christelijke liturgie bestudeert vanuit protestants perspectief, en zich inzet voor vernieuwing van de liturgische traditie. Het jaarlijkse *Calvin Symposium on Worship* fungeert als voorbeeld voor *Eredienst Creatief*.

Een en ander resulteert in de volgende visie:

- In de eredienst staat de bevrijdende ontmoeting met God centraal. Deze eredienst schept in onze visie de ruimte voor een **vrijplaats** in bijbelse zin, waarin mensen vrij kunneninzingen en uitzingen. Een vrijplaats in de geest van Jezus. Er is dan ruimte voor het hele veelkleurige scala aan expressie van geloof en gemeenschap: lofprijzing en aanbidding, klacht en berouw, getuigenis en verkondiging, meditatie, verstillings, gebed, muziek. Ruimte is er voor ratio én emotie, voor geloof én ervaring, voor partituur én improvisatie.
- In de eredienst wordt de liturgische traditie **vernieuwd**, tot leven gewekt, getransformeerd. Dit voortdurende en veelkleurige proces heeft betrekking op de liturgische vormen, het zingen en de liederen, de muziek en het instrumentarium. Dit proces wordt actueel gevoed door een dynamische interactie tussen ons geloofsleven en de ons omringende cultuur, waarbij het 'gij geheel anders' ons niet verhindert een positieve kijk te hebben op de schepping en haar culturen.
- In de eredienst streven we naar **integratie** van uiteenlopende muzikale en liedculturen in de kerk. Wij willen – positief - uitgaan van de kernkwaliteiten van deze culturen op zodanige wijze dat er betekenisvolle en stijlvolle combinaties ontstaan, gedragen door de pluriforme gemeenschap zelf. Dit impliceert het bewust willen afbreken van liturgische en muzikale getto's in de kerk. De generaties mogen elkaar ontmoeten in een 'intergenerationele' liturgie. Midden én periferie, traditie en contemporaine vernieuwing, oud en jong, woord en toon, predikant en muzikant gaan zo vruchtbaar samen. Dat is "verbindend vieren".
- Wij pleiten voor **werkplaatsen** waar ruimte is voor creatieve **experimenten**, waar nieuwe liturgische en muzikale ontwerpen en vormen kunnen ontstaan. Waar fouten gemaakt mogen worden. Waar in een fundamenteel theologisch gesprek naar elkaar geluisterd wordt. Waar met elkaar gespeeld wordt. Waar ook – zo nodig kritisch – geëvalueerd wordt om het nog beter te doen.
- Liturgie wordt van begin tot einde een **verhaal**, waarin we opgenomen worden. De narrativiteit bepaalt de 'flow' van de eredienst. Wij pleiten voor een narratieve liturgie die meeslepend en respectvol, bevestigend en uitdagend is. Een liturgie met een spanningsboog. Niet zozeer om op te leuken, als wel met elkaar tot commitment te komen aan de zaak van Jezus, aan de zaak van het Koninkrijk van God.

4. Wat gaan wij doen?

Eredienst Creatief organiseert activiteiten ter vernieuwing van de eredienst en de muziek in kerken in Nederland.

Eredienst Creatief beoogt daarmee:

- Openheid en inspiratie tot liturgische en muzikale creativiteit (originaliteit en uitwerking)

Eredienst Creatief wil:

- praktische tools aanreiken (liturgisch, muzikaal, beleidsmatig etc.)
- aanzetten tot liturgische reflectie (praktijkevaluatie, reflectie voor wat betreft kwaliteit, bruikbaarheid, contextualiteit, etc.)
- Een oefenplaats aanbieden waar veel wordt geëxperimenteerd. Daarbij is niet
- verbanden en verbindingen aanleggen tussen:
 - liedculturen
 - (kerk)muziek en cultuur
 - generaties
 - culturen
 - experiment en traditie

Eredienst Creatief zal

- Workshops aanreiken in plaatselijke gemeenten op het gebied van verhalende liturgie en een speelse omgang met muziek en liederen en dat aanbod via haar website en in haar netwerk communiceren.
- Vrijplaatsen organiseren waar het gesprek over liturgie gevoerd wordt en praktische zaken geoefend worden.
- Voorbeeldvieringen aanreiken waarbij *Eredienst Creatief* laat zien hoe verhalende vieringen kunnen leiden tot integratie van lied, cultuur en evangelie.

5. Doelgroepen

EredienstCreatief werkt voor en met:

- voorgangers: predikanten, kerkelijk werkers
- kerkmusici: organisten, pianisten, cantores, zangleiders, koorleiders, leden koor/cantorij, muziekteams
- (toerustende) ambt dragers, liturgiecommissies, lectores, medewerkers kinder- en tienernevendienst
- geïnteresseerde gemeenteleden

6. Partners

EredienstCreatief werkt bij activiteiten waar mogelijk samen met:

- 1) *De Protestantse Kerk in Nederland*
- 2) *Calvin Institute of Christian Worship*
- 3) *Het **H**uis van de Kerkmuziek*

7. Financiën

Per activiteit wordt een eigen begroting opgesteld. Voor deelname aan activiteiten wordt een aan de begroting afgemeten bedrag aan deelnemers gevraagd. Waar opportuun worden fondsen geworven of garantstellingen van partners gevraagd.

De activiteiten worden grotendeels gedragen door vrijwilligers. Medewerkers aan activiteiten (workshops/lezingen/musici) ontvangen een vergoeding voor hun bijdragen. Na iedere activiteit wordt de realisatie uitgewerkt.

Eredienst Creatief heeft een ANBI-status en houdt zich aan wet- en regelgeving teneinde die te behouden.

8. Organisatie en communicatie

Voor iedere activiteit zijn bestuursleden actief in de samenstelling van het programma, de voorbereiding van de vieringen en de organisatie. De activiteiten worden geëvalueerd.

De spil van de communicatie is de website www.eredienstcreatief.nl waar artikelen en voorbeelden verschijnen passend bij de doelstelling van EredienstCreatief. De website is tevens het leidende kanaal voor nieuwsberichten over activiteiten, inschrijvingen en evaluaties.

9. ACTIVITEITEN 2019-2022

Activiteit	Datum
Workshops Delft, Utrecht, Amersfoort	Zomer 2019
Evaluatie website	Juli/September 2019
Herschrijven beleidsplan	Juni 2019